

18.6.2012

KDK-asiakasliittymän konsortior yhmän kokous

MUISTIO

Aika: 18.6. klo 13-15,

Paikka: Kansalliskirjasto, Yliopistonkatu 1

Läsnä, konsortior yhmän jäsenet:

- johtaja Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
- osastonjohtaja Elina Anttila, Museovirasto
- tietohallintopäällikkö Kari Peiponen, Valtion taidemuseo
- arkistoneuvos Jaana Kilkki, Kansallisarkisto
- kirjastonjohtaja Jussi Kärki, Satakunnan ammattikorkeakoulu
- johtava suunnittelija Erkki Lounasvuori, Helsingin kaupunginkirjasto
- johtaja Liisa Savolainen, Kansalliskirjasto
- varatoimitusjohtaja Jukka-Pekka Timonen, Kopioisto
- koulutus päällikkö Leena Tokila, Suomen museoliitto

Kutsutut asiantuntijat:

- kehittämispäällikkö Aki Lassila, Kansalliskirjasto
- suunnittelija Tapani Sainio, Kansalliskirjasto (sihteeri)

Estyneet:

- viestintäpäällikkö Outi Heiskanen, Kansallinen audiovisuaalinen arkisto
- yliassistentti Pekka Henttonen Tampereen yliopisto
- tietotekniikka-asiantuntija Hanna Koivula Luonnontieteellinen keskusmuseo
- informaattikko Samuli Kunttu, Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa
- projektijohtaja Kristiina Markkula, Viestinnän keskusliitto
- kirjaston johtaja Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopisto
- opetusneuvos Kaisa Vähähyppä, Opetushallitus
- arkistotutkija Ilkka Välimäki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistio tarkistaminen

- Päätös: lisättiin asialistalle uudeksi aiheeksi Finna-työalue
- Päätös: korjattiin asialistaan Jukka-Pekka Timosen nimekkeeksi varatoimitusjohtaja ja Leena Tokilan nimekkeeksi koulutus päällikkö.
- Päätös: hyväksyttiin liite 1: [konsortior yhmän kokouksen 17.4.2012 muistio](#)

2. Ajankohtaisia asioita

18.6.2012

Asiakasliittymän kehittämispäällikkö Aki Lassila

Asiakasliittymän kehittämispäällikkönä Kansalliskirjastossa on aloittanut Aki Lassila. Lassilalla on laaja IT-projektien kokemus erityisesti avoimen lähdekoodin ohjelmistojen osalta.

Asiakasliittymän nimi Finna

Asiakasliittymän nimeksi on KDK-johtoryhmän kokouksessa päätetty Kansalliskirjaston esitys ”Finna”. Nimi on lyhyt ja helppokäyttöinen ja viittaa Suomeen. Sen ruotsinkielinen merkitys ”löytää, keksiä” kuvaa hyvin asiakasliittymää. Jatkossa asiakasliittymä löytyy verkosta osoitteesta Finna.fi.

Finnalle ollaan toteuttamassa logoa suunnittelutoimiston kanssa. Logo on käytössä elokuussa.

Finna-työalue

Tapani Sainio esitteli KDK-wikin korvaavaa Finna-työaluetta. Alue sijaitsee Kansalliskirjaston ylläpitämässä Confluence wiki-ympäristössä. Finna-työalueella on työryhmien kokousaineistoa ja muita dokumentteja. Kaikilla verkon käyttäjillä on pääsy alueelle, asiakasliittymän työryhmiin nimetyt henkilöt voivat lisäksi lisätä sivuja yms. Sivuja, esim. keskeneräisiä työstettäviä dokumentteja, on myös mahdollista sulkea pelkästään asiakasliittymän työryhmien jäsenten käyttöön.

3. Ohjelmistokehityksen ja ensimmäisen aallon tilanne, asiakaslähtöinen kehitys ja asiakasliittymän demo

Lassila esitteli ohjelmistokehitystä, sen periaatteita ja sen tuloksia. Ks. Lassilan esitys: http://www.kiwi.fi/download/attachments/11504925/Konsortio_esitys_v05.ppt?version=1&modificationDate=1344420762572

Tausta-aineisto: tietoa ohjelmiston kehittämisestä ja linkki demoon osoitteessa: <http://kdk.fi/fi/asiakasliittyma/ohjelmiston-kehittaaminen>.

Asiakasliittymäohjelmistoa kehitetään vaatimusmäärittelyiden mukaiseksi kehittämiskierroksin. Kansalliskirjasto vastaa kehittämisestä yhteistyössä osallistuvien arkistojen, kirjastojen ja museoiden kanssa. Ketterä ohjelmistonkehitysmenetelmä (Scrum) ja avoimen lähdekoodin tapa kehittää ohjelmistoja tukevat pitkäjänteistä ja jatkuvaa, asiakaslähtöistä kehitystyötä.

Asiakasliittymä rakentuu useista moduleista, jotka on integroitu toisiinsa; uusia moduleita voidaan integroida järjestelmään tarpeen mukaan. Lassila totesi avoimen lähdekoodin merkittäväksi eroksi kaupallisiin järjestelmiin sen, että niiden rajapinnat ovat avoimet ja dokumentoidut.

Eniten keskeneräinen asia on ylläpitokäyttäjien tarvitsema Admin-paneeli, joka on työn alla. Ohjelmistoa voivat ylläpitää sekä Kansalliskirjasto että asiakkaat omien näkymiensä osalta.

Kehitys etenee juoksuissa, eli sprinteissä, 3 viikon mittaisia. Tarkoitus saada palaute mukaan kehittämiseen, minkä vuoksi kehitystyöhön kaivataan osallistuvien organisaatioiden mielipiteitä.

18.6.2012

Projektin viestintää tehostetaan erityisesti Finna-työalueen kautta. sivuston kautta. Jira-järjestelmän kautta näkee, missä kehittämistyössä mennään. Kun lasketaan vaatimusmäärittelyiden vaatimuksiin kuluva työaika, on tällä hetkellä asiakasliittymän vaatimuksista 31% toteutettu.

1.aallon roadmap ja tarkempi aikataulutus tehdään elokuun lopulla. Ajankohtaisia asioita ovat viestinnän tehostaminen, haravoitavien tietokantojen valinta sekä paikallisten näkymien luominen johon päästään hallintapaneelin valmistuttua.

- **Päätös:** sovittiin että käydään asiakasliittymän projektisuunnitelmaa lävitse seuraavassa kokouksessa.

4. Kysymyksiä ja vastauksia asiakasliittymästä

Aki Lassila kävi lävitse sektoreilta tulleita kysymyksiä asiakasliittymästä ja vastauksia niihin.

- **Päätös:** lisätään kysymykset ja vastaukset Finnan työalueelle UKK-sivun pohjaksi.

5. Verkostokartoitus

Konsortior ryhmän edellisessä kokouksessa ryhdyttiin kokoamaan tietoa konsortior ryhmän jäsenten projekteista tai verkostoista, joissa on yhtymäkohtia asiakasliittymään ja joiden kanssa asiakasliittymäprojekti voisi tehdä yhteistyötä.

Tausta-aineisto: verkostokartoitus, [luonnos 18.6.2012](#) (näkyvissä vain työryhmien jäsenille)

- **Päätös:** asian käsittely päätettiin siirtää seuraavaan kokoukseen sivun täydennyttyä.

6. Palvelusopimukset ja konsortion toimintaperiaatteet

Asiakasliittymän palvelusopimus, asiakasliittymäkonsortion toimintaperiaatteet ja konsortior ryhmän säännöt hyväksyttiin KDK-johtoryhmässä 4.5. Palvelusopimus on lähetetty ensimmäisen aallon organisaatioiden allekirjoitettavaksi, toimintaperiaatteet ja konsortior ryhmän säännöt vahvistetaan Kansalliskirjaston johtokunnassa alkusyksystä.

Tausta-aineistot: [asiakasliittymän palvelusopimus ja asiakasliittymäkonsortion toimintaperiaatteet; konsortior ryhmän säännöt](#)

Tapani Sainio esitteli dokumenttien tilanteen. Todettiin, että palvelusopimus koskee asiakasliittymän ensimmäistä aaltoa ja sitä voidaan tarkentaa tarvittavilta osin vuoden 2013 aikana.

18.6.2012

Sainio esitteli dokumentin käytännöistä niissä tapauksissa kun palvelusopimuksen allekirjoittaja tekee palvelusopimuksen useamman organisaation valtuuttamana ja nimissä. Tällaisia ovat esim. kirjastokimpat ja muut useamman organisaation konsortiot.

Liite 2: [organisaatioiden yhteenliittymät ja palvelusopimuksen solmiminen](#)

- **Päätös:** konsortior ryhmä hyväksyi dokumentin organisaatioiden yhteenliittymistä.

7. Työryhmien tilanne

Annettiin tiedoksi käytettävyyssryhmän, kansallisen näkymän ryhmän ja avoimen lähdekoodin yhteistyöryhmien tilanne.

Käytettävyyssryhmä ja kansallisen näkymän työryhmä

Käytettävyyssryhmä on tehnyt palvelukonseptin analyysiä ja pitänyt käytettävyyssiltapäivän, jossa kuultiin alustukset Europeana-lokianalyysistä (D. Clark Ciber-tutkimusryhmästä) ja käyttäjien osallistamisesta palveluiden kehittämistyöhön (S. Marttila Aaltoyliopistosta).

Kansallisen näkymän työryhmä ei ole kokoontunut keväällä 2012, mutta työryhmä kutsutaan koolle työstämään näkymän kehittämiseen liittyviä kysymyksiä elokuun loppuun mennessä.

- [Liite 3: Käytettävyys- ja Kansallinen näkymä –ryhmien tilannekatsaus kesäkuu 2012](#)

Avoimen lähdekoodin yhteistyöryhmä

Avoimen lähdekoodin yhteistyöryhmän alustava tehtävä ja kokoonpano ovat Finnan työalueella: <http://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=11505881>. Ryhmä aloittaa työskentelynsä kesälomien jälkeen.

8. Europeana

Kristiina Hormia-Poutanen ja Tapani Sainio kertoivat Europeanan ajankohtaisista asioista. Europeana-portaalista järjestettiin toukokuussa tiedotuskampanja, johon liittyi mm. Brysselissä järjestetty, päättäjille suunnattu tilaisuus. Suomessa järjestetyihin aktiviteetteihin kuului Viikin lukiolaisten Europeana-työpaja. Europeana-konferenssi järjestettiin 14.5.-15.5. Leuvenissa.

Europeanan toiminnassa on korostunut portaalin kehittämisen sijaan sen näkyvyyden parantaminen, avoin metadata ja uusien palveluiden toteuttaminen avoimen datan pohjalle. Kulttuuriaineistojen uudelleenkäyttö voi synnyttää uutta taidetta, esim. vanhojen uutisfilmien pohjalta voidaan luoda uusia elokuvia.

Keskustelussa todettiin, että esimerkiksi kuvan uudelleenkäyttöön taiteen raaka-aineena pitäisi rohkaista.

18.6.2012

9. Tiedotusasioita

Kyselyt ensimmäisen ja toisen aallon organisaatioille

Kansalliskirjasto on laatinut ensimmäisen aallon osallistujaorganisaatioille kyselyn ensimmäisen aallon projektin sujumisesta. Tuloksia esitellään seuraavassa konsortioyhmän kokouksessa. Myös toisen aallon projektille laaditaan eri vaiheissa kyselyjä, joiden avulla voidaan ottaa osallistujien tarpeita huomioon.

Kansalliskirjaston ja OKMn tulosneuvottelut

Kansalliskirjaston viralliset tulosneuvottelut OKMn kanssa käy Helsingin yliopisto, sen lisäksi Kansalliskirjasto käy niihin liittyvät omat tulosneuvottelut OKMn kanssa. Näiden tulos oli asiakasliittymän kannalta positiivinen: hankerahoituksen lisäksi saatiin osa asiakasliittymän rahoituksesta pysyväksi rahoitukseksi vuoden 2016 loppuun.

10. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Kokous päätettiin klo 15. Sovittiin seuraavan kokouksen päivämääräksi ma 27.8. klo 13-15 Kansalliskirjastossa. Kokouksen aiheina mm:

- Asiakasliittymän projektisuunnitelma
- Tilastointi
- Kysymykset ja vastaukset
- 1. aallon kyselyn tulokset